Mijn carrière is misgelopen door Veronica. Terwijl ik de zaak op poten heb gezet heeft Veronica niks meer voor me gedaan.

A. Derksen: Als een uitgeknepen citroen hebben ze me laten vallen

TERWIJL HET EINDE van Radio Veronica in zicht komt, zit op een bovenhuis in de stad Groningen de 55-jarige technicus A. Derksen verbitterd naar de Hilversumse zenders te luisteren. Veronica klinkt niet meer uit zijn radiotoestel: „Ik hou niet zo van dat lawaai en de lol is er voor mij ook wel wat af."
A. Derksen bouwde in het begin van de zestiger jaren de eerste zender voor Radio Veronica. Hij verzorgde ook de eerste uitzending, terwijl het schip vanuit Duitsland naar zijn ligplaats voer, en hij besloot het programma 's avonds met een opname van schetterende zeemeeuwen. Later werd hij door de recherche betrapt toen hij in een autobox te Laren een grotere zender voor Veronica aan het bouwen was. Hij kreeg honderd gulden boete en drie jaar voorwaardelijke gevangenisstraf en moest bij Veronica ontslag nemen wilde hij zijn eigen zendmachtiging niet kwijtraken.

Er was niks aan boord. Geen disc-jockeys of dat soort creaturen. Wij, de bakker en ik, waren de eerste omroepers. In de auto bedacht ik een mooie tune, ik bedacht het gezegde: Veronica, het station waar muziek in zit.

Sindsdien is het met de heer A. Derksen, van kindsbeen af een enthousiast radio-amateur, nogal misgegaan. Hij bekleedde tal van functies, werd ontslagen of nam zelf ontslag, terwijl hij volgens zijn ervaring niet meer in overheidsdienst kon vanwege zijn veroordeling.

Na nog een half jaar televisies te hebben gerepareerd, is hij nu werkloos. Zijn vrouw verdient enig geld door in een kiosk op het Groninger hoofdstation snoepgoed aan de voorbijsnellende treinreiziger te verkopen. De zenderbouwer houdt zich nu bezig met werkzaamheden aan de boot van zijn echtgenote. Aan zijn pionierstijd bij Veronica heeft hij als batig saldo alleen een grote liefde voor water en meeuwen overgehouden.

A. Derksen: „Vlak na de oorlog ben ik bij Philips gekomen, na een poosje werd ik gelijk naar de Wereldomroep gestuurd en vandaar na zes jaar weer overgeheveld naar de PTT. Vanaf 1957 was ik afdelingschef in de radiotoestand op het vliegveld Soesterberg, ik woonde toen in Laren. Op een goeie dag kreeg ik daar een man aan de deur die last had van m'n zender. Ik was namelijk radio-amateur met een vergunning, met m'n zender kon ik de hele wereld bestrijken en ik kreeg overal kaartjes vandaan. De man die ik op bezoek kreeg zei dat ik met m'n zender zijn televisie stoorde. Of dat verhaal een smoesje is geweest om binnen te komen, weet ik nog steeds niet, maar we hadden het al heel gauw over de VROM, zo heette Veronica toen nog. Die man had blijkbaar contacten met de VROM. Hij bracht me in contact met een zekere meneer Oswald in Amsterdam die kennelijk ook al van me gehoord had, want hij wist dat ik jaren in de zenderij had gezeten. Hij stelde voor dat ik naar Emden ging, waar hun schip lag, om hun zender es te bekijken. Na een paar weken ging ik er heen, ik nam ontslag op Soesterberg. Ik had nogal wat bezwaren tegen het illegale zenden, maar m'n drijfveer was het zelfstandig een hele zender gaan bouwen. Dat krijg je toch niet voor mekaar, hadden ze me destijds bij Philips al gezegd. Ik zal ze het laten zien, dacht ik nu.

ROTZOOI

Het ging me ook helemaal niet om Veronica, het was mijn muziek helemaal niet, ik hou van klassiek: het ging me alleen om die zender. En die hebben we moeten bouwen onder abnormale omstandigheden. Daar in Emden was helemaal geen meetapparatuur en ik trof er als zender een rotzooi aan die ze op het Waterlooplein bij elkaar hadden gescharreld.

M'n voorganger vertelde dat zij die troep bij elkaar hadden gehaald toen de aandeelhouders kwamen kijken. Want als er maar wat klokjes en metertjes hangen, maakt het al gauw indruk op de leek. Die aandeelhouders wáren leken, ze zaten vooral in de textiel. En er is een groot verschil tussen een technicus en een handelaar.

Van hun zender was wel wat klaar, maar dat zat zo amateuristisch in elkaar, dat je het beter in een keer overboord kon gooien.

Op zich gaf het niks, het spul draaide ook wel, maar iemand die professioneel werk heeft geleverd, ziet meteen dat het niks is. Ik moest toen rapport opmaken en kreeg daarvoor een hotelkamer toegewezen. Op het schip mocht ik niet slapen. Daar waren nogal es feesten, het heeft daar in Emden 70.000 gulden gekost, officieel heette het voor apparatuur. Voor 70.000 gulden heb je nogal wat, maar ik heb het niet zien staan.

Ik heb rapport opgemaakt, en toen moest ik de zaak maar verder regelen. De Duitser die aan boord was, heb ik er eerst afgezet, ik mocht dat type niet. We hebben toen het zendertje aan de praat gemaakt, er kwam een signaaltje uit: m'n collega daarbij was een bakker uit Amsterdam, die wel es radio had gehoord. Dan waren er nog een paar jongens van achttien jaar en dat was het voltallige technische personeel.

ANTENNE

We spanden over het schip, dwars door een toilet heen, een antenne van negentig meter en zo kwamen we in de lucht. Tijdens het varen van Emden naar Katwijk hebben we met een beetje scharrelen al een beetje muziek in de lucht gekregen, er was een kast vol bandjes aan boord. Terwijl we langs de kop van Friesland voeren was onze muziek in Holland al te horen, en voor Katwijk zijn we voor anker gegaan. We draaiden de bandjes omdat de adverteerders al zo lang hadden gewacht en als ze vast wat hoorden bleven ze nog een tijdje rustig.

Er was verder niks aan boord. Geen disc-jockeys of dat soort creaturen, wij, de bakker en ik, waren de eerste omroepers. In de auto bedacht ik een mooie tune die door Tony Vos is geslagen op de vibrafoon, ik bedacht het gezegde: Veronica, het station waar muziek in zit, en 's avonds eindigden we met die meeuwen. Er was wel een programma-leider, maar die kon beter schoensmeer gaan verkopen, hij had wel es een clubje aan het zingen gebracht, maar wist niks van een omroep.

Maar met onze uitzendingen, waarvoor trouwens het oorlogsschip De Ruyter platen aanvroeg, bereikten we alleen de randstad. Totdat er een delegatie vanaf de wal kwam om te vertellen dat er een zender met een groter vermogen moest komen. We hebben toen drie dagen en drie nachten achter elkaar gewerkt terwijl een kok ons met biefstukjes aan de praat hield; in die tijd heb ik ook nog een oplazer van 3500 volt gehad. Iemand zou de spanning er op zetten, als ik „ja" riep. Ik was bezig, een vent kwam de trap af en riep „ja" en ik kreeg die klap. Ik ben het dek een paar keer op en neer gehold en daarna toch maar weer verder gegaan.

Via een oude legertelefoon hadden we op het schip contact met elkaar, tenslotte was de zender zover klaar dat de volle mep er op kon. We hadden nog steeds geen meters, alles moest op gevoel, maar op de avond van de proefuitzending hadden de aandeelhouders feest.

STRATEGISCH

Twee jongens zijn toen met een auto het hele land afgereden, op alle plaatsen die voor de adverteerders van strategisch belang waren kwamen we goed door. Wel stoorden we de KLM, ik ben met iemand van de KLM gaan praten.

Een frequentiemeter van de KLM hebben we nog gebruikt om onze zender door te meten. In een boekje over Veronica staat dat heel anders, die jongens praten nu niet meer over mij, ik heb afgedaan, ze lopen met mijn pies naar de dokter, en dat is niet leuk.

In het begin werden we aan alle kanten dwars gezeten. Een groot onderdeel voor een zender moest aan boord, vanuit Katwijk hadden we geen enkele kans, maar in Nigtevecht bij Hilversum lag een groot jacht. We hebben de grote kist er in geladen, de Vecht af, bij Rotterdam de zee op, en niemand hield ons tegen.

Maar de zender voldeed nog niet helemaal, ik moest een nieuwe bouwen en dat heb ik gedaan in een autobox in Laren. Ik maakte de spoelen zo dat een aantal frequenties mogelijk was. Het kristal dat de echte frequentie aangaf, had ik altijd bij me, zodat bij een inval nooit te bewijzen was dat ik voor Veronica werkte.

Door verraad kwam die inval snel. Ik was die dag weg. Veronica werd erg gestoord, we waren aan het peilen waar dat gebeurde. Op het moment van de storing lieten we Veronica uit de lucht gaan, zodat de stoorzender goed gepeild kon worden. Geruchten gingen dat Radio Noordwijk het deed. Er waren toen ook geruchten dat jongens uit Amsterdam heel Radio Noordwijk wilden opblazen. De hele zaak gewoon uitroken. Ook wilden ze met een helicopter met een groot anker eronderaan de antennes van Noordwijk kapot trekken.

INVAL

In die tijd kwam die inval. Alle spul werd meegenomen, ik moest naar het politiebureau. Nu was ik zendamateur, ik mocht dus zenders bouwen, maar ik werd onder druk gezet, ik kon er niet meer onderuit. Ik heb voor de rechtbank uitgelegd dat je in Nederland overal zenders kunt kopen, dat je zelfs hele schema's kunt krijgen waardoor elke boerenjongen nog een zender kan bouwen, maar ik werd veroordeeld: drie jaar voorwaardelijk. Veronica betaalde de boete van honderd gulden. En van de PTT moest ik ontslag nemen anders raakte ik m'n vergunning kwijt en die wilde ik kost wat kost houden.

Ik ben toen een fabriek voor electronische apparaten begonnen. Ik heb aan universiteiten spullen geleverd, iedereen was tevreden, maar ik moest sluiten bij gebrek aan orders, nadat ik intussen ook nog op alle fronten door het personeel was belazerd.

Toen maar werken bij een baas, ik deed research voor een firma in lasapparaten. Voor hun showboot maakte ik in een paar dagen (want er was haast) een robot die kon praten. Hij begon als er iemand naar binnen liep. Ook was er een wandkaart vol lichtjes, dat was een computer, maar dat hebben die mensen dan niet door. Het was een computer, het ding dacht, erachter was het wel een dradentroep vol fietslampjes. Maar het dacht.

Maar ik ben er weggelopen. Ik ben een hele rare jongen in die dingen, de baas verkocht de proefmodellen en daar was ik tegen.

SPIJKER

Daarna ben ik aan de scharrelarij geraakt. Ik had eerst nog een hartfunctie-apparaat bedacht. Maar er kwamen geen bestellingen op binnen. Het ding staat nu voor oud-vuil in een hoek van een werkplaats, iedereen die wat nodig heeft, sloopt het eraf. Maar ik werd ouder, mensen van boven de veertig hebben ze niet meer nodig. Voor mensen van mijn kaliber is geen plaats. Het Arbeidsbureau vond dat ik maar televisie-monteur moest worden.

Op een avond zat ik naar de televisie te kijken en ik zei tegen m'n vrouw: ik geloof dat ik een idee krijg om blinde mensen televisie te laten zien. Ik wilde de lichtvariatie omzetten in trillingen die deze mensen met de vingertoppen konden voelen. Ik kwam in contact met een universitair laboratorium en daar zeiden ze woordelijk: meneer u hebt de spijker op de kop geslagen, wilt u hier niet in dienst komen. Dat wou ik wel. Maar na een tijdje kreeg ik plotseling een briefje met ongeveer deze tekst: vanwege uw veroordeling komt u niet in aanmerking voor deze functie"

Mevrouw Derksen draagt foto's aan waarop haar man in volle glorie aan een zender knutselt. Hij zegt: „M'n carrière is misgelopen door Veronica. Ze hebben alleen die veroordeling betaald, daarna hebben ze me laten vallen als een uitgeknepen citroen. Dat die zestig medewerkers nu die brief kunnen schrijven, daar heb ik voor gezorgd. Het eerste jaar hadden ze al miljoenen te pakken, dat hebben ze aan mij te danken.

Ik had in Soesterberg moeten blijven. Ik ben voor die zender naar Emden gegaan, ik was verwoed zendamateur, maar die lol is er nu wel af.

Terwijl ik de zaak op poten heb gezet, heeft Veronica niks meer voor me gedaan. Ik ben nu te oud voor een andere baan, in rijksdienst mag ik niet.

Toen ik hoorde van die bomaanslag, was ik niet verbaasd, ik had eerlijk gezegd niet anders verwacht, die mentaliteit hadden ze toen ook al."

TONY VAN DER MEULEN

Er was een programmaleider die beter schoensmeer kon gaan verkopen...

dagweek